

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ľubomíry Kúdelovej a členov senátu JUDr. P. Dukesa a JUDr. Jany Zemaníkovej v právnej veci žalobcu: **P. D.**, P. zastúpený advokátom Mgr. Š. Š., Š. proti žalovanému: **O.**, M., IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. M. Z., H., **o určenie neplatnosti uznesení zo zhromaždenia delegátov z 26. mája 2005**, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 12. novembra 2009, č. k. 5 Cob/1/2009-480, jednomyselne takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie **z a m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Poprade rozsudkom zo dňa 20. 11. 2008, č. k. 18 Cb/48/2008-385 určil, že uznesenie zo zhromaždenia delegátov O., zo dňa 26. 05. 2005 je neplatné, žalobcovi priznal náhradu trov konania 16 271 Sk a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok 3 000 Sk.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že žalobca žiadal, aby súd určil, že uznesenia zhromaždenia delegátov / ďalej len „ZD“ / žalovaného zo dňa 26. 05. 2005 sú neplatné. Uviedol, že je členom družstva a ZD, ktoré sa konalo 26. 05. 2005 schválilo program,

uznesenia z náhradnej členskej schôdze / ďalej len „NČS“ /, uznesenia náhradného zhromaždenia delegátov / ďalej len „NZD“ / z 27. 04. 2005, zmenu stanov, bod programu 7/ odvolanie členov predstavenstva a kontrolnej komisie – nebol prerokovaný. ZD opätovne prijalo rozhodnutie o nevyhovení odvolaniu členov /Ing. M. B., A. D., P. D., I. I., Mgr. L. S./ a ich vylúčení z OSBD. Žalobca podal námietku z dôvodu, že uznesenia ZD z 26. 05. 2005 sú v rozpore so zákonom alebo stanovami družstva. Poukázal na čl. 76 stanov, podľa ktorého najvyšším orgánom družstva je ZD, ktoré plní pôsobnosť členskej schôdze, teda ani NČS nie je orgánom príslušným prejednávať a rozhodovať akékoľvek záležitosti družstva. K účinnosti vzniku, zmene alebo zániku právnych vzťahov vo vnútri družstva nemohlo dôjsť, pretože chýba právna skutočnosť, dôsledkom ktorej by bol vznik, zmena alebo zánik právneho vzťahu. Poukázal na to, že uznesenia ZD z 19. 06. 2003 a 25. 09. 2003 boli rozhodnutím Krajského súdu v Prešove vyhlásené za neplatné, čím zanikli ich účinky ex tunc. Ďalej poukázal na to, že v konaní na Krajskom súde v Prešove prebieha spor o vyslovenie neplatnosti uznesenia ZD z 16. 09. 2005 / 6 Cbs/5/2004 /. Ak osoby, ktorým nevznikol žiadny obligačný vzťah so žalovaným, ktoré napriek tomu zvolali ZD na 26. 05. 2005, tak uznesenia z tohto ZD nemôžu byť platné. Žalobca ako delegát nebol pozvaný na ZD dňa 26. 05. 2005 a z celkového počtu delegátov 260 bolo pozvaných len 140 a prezentovalo sa 90 delegátov, čo je menej než 50 % členov kolektívneho orgánu družstva. Pozvánka neobsahovala podstatu navrhovaných zmien stanov, ani mená osôb, ktoré mali byť odvolané, či zvolené do orgánov družstva. Oznámený a schválený program ZD neobsahoval bod – schvaľovanie uznesení NČS z 19. 05. 2004 / vrátane uznesení ZD z 19. 06. 2003 a 25. 09. 2003 /, uznesení ZD z 16. 09. 2004 a NZD z 27. 04. 2005.

Žalovaný k žalobe uviedol, že zhromaždenie delegátov dňa 26. 05. 2005 bolo zvolané v súlade so zákonom a stanovami, zvolali ho oprávnené osoby a pozvaní boli riadne zvolení delegáti z jednotlivých samospráv. ZD malo svoj program a na záver prijalo uznesenie. Dôvody uvádzané v žalobe sa od podania žaloby podstatne zmenili a opierajú sa o skutočnosti, ktoré už neplatia.

Na pojednávaní žalobca na žalobe a jej dôvodoch zotrval v celom rozsahu. Uviedol, že ZD 26. 05. 2005 nebol zvolané riadne, osoby, ktoré ho zvolali neboli členmi družstva a došlo k rozporu so stanovami / čl. 69, 75 a 77 /. Ide o osoby, ktoré neoprávnene vykonávali funkcie v predstavenstve družstva napriek existencii právoplatných rozsudkov, ktorými

boli uznesenia ZD z roku 2004 a 2005 určené za neplatné. Poukázal na porušenie stanov tým, že neboli pozvaní všetci členovia resp. delegáti, z 260 delegátov bolo pozvaných 140 a prezentovalo sa len 90. K námietke aktívnej legitímácie žalobcu uviedol, že je členom družstva, jeho členstvo vylúčením nezaniklo, ani iným spôsobom v zmysle stanov družstva ani Obchodného zákonníka. Poukázal na čl. 23 stanov, ktorý upravuje spôsob zániku členstva a čl. 27, ktorý upravuje zánik členstva vylúčením.

Žalovaný uviedol, že žaloba je zmätočná, nebola splnená ani podmienka podania námietky v lehote jedného mesiaca od konania ZD. Námietka nebola podaná včas a je sporné či bola podaná oprávnenou osobou. K rozsudkom na ktoré sa žalobca odvoláva uviedol, že dovolanie bolo odmietnuté. Ďalej uviedol, že pri prevode bytu do osobného vlastníctva nie sú dotknuté práva člena až do doby výzvy na zaplatenie základného členského vkladu. V tomto prípade výzvou na zaplatenie členského vkladu je zmluva o prevode bytu do osobného vlastníctva. Keďže pri návrhu na vklad do katastra nebol zaplatený základný členský vklad, zaniká aj členstvo teda žalobca je neoprávnenou osobou na podanie žaloby, pretože členstvo v družstve mu zaniklo. Ďalej uviedol, že zásady pre voľby delegátov a náhradníkov boli prijaté predstavenstvom družstva dňa 24. 04. 2004 a oznámené členským samosprávam a následne po prevolení boli zaslané pozvánky 140 delegátom, z ktorých sa na ZD prezentovalo 90.

Súd z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že námietka bola doručená v lehote. Súd v súvislosti s námietkou nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, skúmal ako predbežnú otázku členstvo žalobcu u žalovaného. Pri posudzovaní vychádzal z ust. § 223 ods.3, § 226 ods.1 písm. c/, § 227 ods.5, § 231 ods.1 Obch. zák. a vyslovil, že Obchodný zákonník upravuje skutočnosti, ktoré majú za následok zánik členstva v družstve, pričom dôvody zániku členstva sú upravené i v § 227 ods. 3, § 229 a § 232 ods. 1 až 4. Stanovy O.platné od 29. 11. 2001 v článku 4 bod 1 uvádzajú, že členom môžu byť fyzické osoby. V článku 5 bod 1 je uvedené, že členstvo vzniká, keď predstavenstvo rozhodne o prijatí za člena na základe písomnej prihlášky, ku ktorej musí byť pripojené potvrdenie o zaplatení zápisného a základného členského vkladu. Články 14 až 17 stanov upravujú členstvo v družstve pri súčasnom vlastníctve bytu / nebytového priestoru /. Z článku 17 vyplýva, že prevodom družstevného bytu do osobného vlastníctva člena pokračuje jeho členstvo v družstve bez prerušenia, ak zaplatí základný členský vklad určený v článku 18. Článok 23 stanov upravuje zánik členstva, kde pod písm. f/ členstvo zaniká prevodom

členských práv podľa čl. 21. Podľa čl. 27 bod 1 písm. c/ stanov, môže predstavenstvo rozhodnúť o vylúčení člena, ak po prevode bytu do osobného vlastníctva nezaplatil v lehote určenej predstavenstvom základný členský vklad podľa čl. 5 ods. 1.

Z uvedeného súd vyvodil, že stanovy účinné od 29. 11. 2001 v čl. 23 neupravujú zánik členstva tak, ako to predpokladá § 231 ods. 1 Obch. zák. Stanovy nemôžu rozšíriť okruh prípadov kedy členstvo v družstve zaniká. Pri skúmaní, či žalobca je alebo nie je členom družstva, súd dospel k názoru, že jeho členstvo v družstve nezaniklo ani dohodou ani iným spôsobom predpokladaným v článku 23 prípadne v § 231 ods. 1 Obch. zák. Stanovy uvádzajú, že členstvo v družstve prevodom družstevného bytu do osobného vlastníctva pokračuje bez prerušenia, ak sa zaplatí základný členský vklad, pričom výrazy „pokračovanie v členstve príp. prerušenia členstva“ nie sú Obchodnému zákonníku známe. Je nesporné, že pri vstupe do družstva bol zaplatený základný členský vklad a členstvo žalobcovi vzniklo, preto súd vyslovil, že prevodom družstevného bytu do vlastníctva žalobcu členstvo nezaniklo. V tejto súvislosti poukázal i na rozhodnutie dovolacieho súdu rozsudkom 7 ObdoV 29/1995, v zmysle ktorého zákonom určené spôsoby zániku členstva nemôžu byť rozšírené ďalšími dôvodmi v stanovách. Článok 27 bod 1 písm. c/ stanov umožňuje predstavenstvu družstva rozhodnúť o vylúčení člena, ak po prevode bytu do osobného vlastníctve nezaplatil základný členský vklad podľa čl. 5 ods. 1 stanov. Vzhľadom na uvedené, predstavenstvo družstva je orgánom, ktorý môže alebo nemusí rozhodnúť o vylúčení člena z vyššie uvedených dôvodov. Takéto rozhodnutie neexistuje.

Súd dospel k záveru, že žalobca je členom družstva, teda boli splnené podmienky ako sú predpokladané v § 242 Obch. zák., článku 78 bod 2 stanov a žalobca je aktívne legitimovaný v konaní.

Súd následne posúdil platnosť uznesenia prijatého na NZD dňa 24. 11. 2005 a vyslovil, že je neplatné z dôvodu, že sa ho zúčastnili delegáti, ktorých ne zvolila členská schôdza samosprávy podľa zásad určených predstavenstvom. Je nepochybné, že od prijatia platných stanov / z 29. 11. 2001 / v čase konania NZD, predstavenstvo družstva nevypracovalo zásady pre voľbu delegátov a ich náhradníkov samosprávou na zhromaždenie delegátov. Z tohto dôvodu je akákoľvek voľba delegátov bez existencie zásad pre voľbu, v rozpore s čl. 87 ods. 2 písm. e/ stanov a už z tohto dôvodu nemôže byť prijaté uznesenie platné.

Pokiaľ ide o ďalší dôvod, že neboli pozvaní všetci delegáti v počte 260, ale len 140 delegátov a prezentovalo sa 90 delegátov, súd poukázal na čl. 69 bod 2 a 3 stanov, podľa ktorého kolektívne orgány družstva rokujú a prijímajú uznesenia na základe riadneho zvolania všetkých členov. Spôsobilosť uznášania sa, je splnená, ak je prítomná nadpolovičná väčšina ich členov a uznesenie je prijaté, ak zaň hlasovala nadpolovičná väčšina prítomných, pokiaľ stanovy neurčujú inak. Účasť na ZD je právom, nie povinnosťou, ale pokiaľ bola pozvánka zaslaná len 140 členským samosprávam, došlo k porušeniu stanov, pretože niektorým delegátom členských samospráv bola odňatá možnosť zúčastniť sa na zhromaždení delegátov / čl. 76 bod 1, čl. 12 písm. a/ stanov /.

Na základe uvedeného súd žalobe vyhovel tak, ako vyplýva z výroku rozsudku a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. v súlade so zásadou úspech v konaní.

Žalovaný podal proti rozsudku odvolanie, v ktorom navrhol rozsudok zrušiť a konanie zastaviť.

Jediným dôvodom odvolania bola námietka, že žalobu podala osoba, ktorá nie je aktívne legitimovaná v spore. Poukázal na to, že podaný návrh môže uplatniť len člen družstva, pričom žalobca prestal byť členom družstva dňa 28. 06. 2004, kedy nastali účinky vkladu vlastníckeho práva k bytu v jeho a manželkin prospech. Týmto momentom prestal byť žalobca členom družstva.

Odvolať uviedol, že súd prvého stupňa sa nedostatočne vysporiadal s otázkou členstva v družstve. Poukázal na to, že zánik členstva v družstve nie je výlučne upravený iba v Obchodnom zákonníku a v stanovách, ale i v zákone č. 182/1993 Z. z. a č. 42/1992 Zb. Prevodom bytu do vlastníctva nájomcu, zo zákona dochádza k zániku členstva v bytovom družstve, ktorý síce nie je výslovne uvedený v Obchodnom zákonníku, ale je upravený v špeciálnej právnej úprave, a to v zákone o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, z ktorých je potrebné vychádzať.

Podľa čl. 10 ods. 1 stanov uzavretím zmluvy o prevode bytu medzi žalobcom a žalovaným, členstvo nezániká, ak nadobúdateľ bytu zaplatil prevádzajúcemu základný členský vklad ku dňu vkladu do katastra nehnuteľností. Odvolateľ túto dohodu vykladá tak, že ide o dohodu medzi zmluvnými stranami s odkladacou podmienkou, teda ak nadobúdateľ

zaplatí základný členský vklad, stáva sa členom, ak nie členstvo ex lege zaniká. Je nutné konštatovať, že zmluvné strany sa dohodli na zániku členstva jednoznačným spôsobom. Dohoda je určitá, zrozumiteľná a spĺňa všetky náležitosti právneho úkonu. Keďže žalobca základný členský vklad po prevode vlastníctva k bytu nezaplatil, prestal byť členom družstva. Z tohto dôvodu súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, prejedal odvolanie postupom podľa § 212 ods. 1, 2, 3 O. s. p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa ohľadom namietanej aktívnej legitimácie žalobcu správne zistil skutkový stav a správne ho aj právne vyhodnotil. Taktiež správne vyhodnotil a posúdil aj ostatné dôvody neplatnosti uznesenia zhromaždenia delegátov žalovaného, konaného dňa 26. 05. 2005. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku / § 219 ods. 2 O. s. p. /.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku odvolací súd doplnil, že obrana žalovaného počas celého konania / i odvolacieho / spočívala v tom, že žalobca nebol aktívne legitimovaný na podanie návrhu na určenie neplatnosti ZD konaného dňa 26. 05. 2005 z dôvodu, že po prevode bytu do jeho vlastníctva, nezaplatil základný členský vklad / 500 Sk /, a to ku dňu vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

Odvolací súd v rozhodnutí odcitoval znenie čl. 23 stanov, ktoré upravujú zánik členstva v družstve, pričom podľa písm. f/ členstvo zaniká prevodom členských práv podľa čl. 21. Podľa čl. 21 prevod práv a povinností spojených s členstvom v družstve na základe dohody nepodlieha súhlasu predstavenstva. Členské práva a povinnosti spojené s členstvom prechádzajú na nadobúdateľa vo vzťahu k družstvu predložením zmluvy o prevode členstva k družstvu alebo neskorším dňom, uvedeným v tejto zmluve. Tie isté účinky, ako predloženie zmluvy o prevode členstva nastávajú, ako náhle družstvo dostane písomné oznámenie doterajšieho člena o prevode členstva a písomný súhlas nadobúdateľa členstva. V súvislosti s týmto článkom odvolací súd vyslovil, že výslovne nerieši otázku členstva v súvislosti s prevodom družstevného bytu do osobného vlastníctva člena.

Odvolací súd poukázal na čl. 27 ods.1 písm. c/ stanov, podľa ktorého o vylúčení člena môže rozhodnúť predstavenstvo družstva, ak po prevode bytu do osobného vlastníctva, člen družstva nezaplatil základný členský vklad. Podľa § 231 ods.1 Obch. zák. účinného v čase prevodu vlastníctva družstevného bytu na žalobcu, členstvo zaniká písomnou dohodou, vystúpením, vylúčením, vyhlásením konkurzu na majetok člena, zamietnutím návrhu na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku člena alebo zánikom družstva. Iba v čl. 27 ods.1 písm. c/ stanov sa predpokladá vylúčenie člena družstva, ak po prevode bytu do osobného vlastníctva, nezaplatil v lehote určenej predstavenstvom základný členský vklad. Platné vylúčenie žalobcu z členstva v družstve žalovaný počas celého konania nepreukázal. V tejto súvislosti poukázal aj na právoplatný rozsudok Krajského súdu v Prešove 4 Cob 28/2008-358 / na l. č. 463 spisu /, v ktorom, okrem iného, bola riešená i otázka aktívnej legitímácie žalobcu proti O.,a bolo vyslovené, že je daná.

Odvolací súd vyslovil, že súd prvého stupňa správne uzavrel, s ktorým názorom sa stotožnil, že členstvo družstva môže zaniknúť len spôsobom uvedeným v zákone. V § 231 ods. 1, resp. § 232 Obch. zák. je taxatívne vymedzený spôsob zániku členstva v družstve. Ani v stanovách v čl. 23 sa neuvádza, že členstvo zaniká aj v prípade, ak člen po prevode bytu do vlastníctva nezaplatil základný členský vklad. Ak by však stanovy takého znenie obsahovali, bolo by v rozpore so zákonom.

Na základe uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil / § 219 O. s. p. /.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že úspešnému žalobcovi priznal trovy odvolacieho konania vo výške 436,44 Eur, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia podľa vyhl. č. 655/2004 Z. z. za tri úkony právnej pomoci / vyjadrenie k odvolaniu, účasť na pojednávaniach dňa 06. 10. 2009 a 12. 11. 2009 /, režijný paušál, stratu času a 19 % DPH.

Odvolací súd podľa § 238 ods. 3 O. s. p. pripustil dovolanie z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, ktorý spočíva v tom, že doposiaľ nebola problematika v súvislosti so spôsobmi zániku členstva v družstve v prípade nezaplatenia členského vkladu po prevode vlastníctva k družstevnému bytu riešená. Odvolací súd pripustil dovolanie s otázkou, **či prevodom vlastníctva družstevného bytu na člena**

družstva po účinnosti zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov zaniká jeho členstvo v družstve v zmysle stanov družstva. Odvolací súd zastáva názor, že výpočet spôsobov zániku členstva v družstve je taxatívne vymedzený v Obchodnom zákonníku.

Žalovaný podal proti rozsudku odvolacieho súdu dovolanie podaním zo dňa 28. 01. 2010 podľa § 238 ods. 3 v spojení s § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.

V odôvodnení dovolania uviedol, že sa nestotožňuje s názorom vysloveným súdom prvého stupňa a odvolacím súdom, že členstvo v bytovom družstve zaniká len spôsobmi taxatívne vymedzenými v § 231 Obch. zák. a zastáva názor, že prevodom bytu do vlastníctva člena družstva členstvo zaniká v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z., pričom ide o osobitný zánik členstva upraveným osobitným zákonom.

Poukázal na to, že zánik členstva v družstve nie je výlučne upravený len v Obchodnom zákonníku, ale aj v zákone 182/1993 Z. z. a 42/1992 Zb.

Poukázal na ust. § 17 ods. 7 zákona o bytoch a nebytových priestoroch, z ktorého vyplýva, že prevodom vlastníctva družstevného bytu zaniká nárok člena na vrátenie členského podielu. Z tohto znenia dovolateľ vyvodzuje, že prevodom bytu do vlastníctva prestáva byť člen členom družstva, pretože do ceny bytu sa započítava aj základný členský vklad. Z tohto vyplýva, že ak sa chce opäť stať členom, musí základný členský vklad opätovne zaplatiť. Ak by prevodom bytu členstvo nezanklo, úprava nároku na vrátenie členského podielu by nebola potrebná. V tejto súvislosti poukázal na znenie § 223 ods.2 Obch. zák., podľa ktorého členský podiel predstavuje mieru účasti člena na družstve, z čoho vyplýva, že bez členského podielu nemôže vzniknúť, resp. existovať členstvo v družstve.

V dovolaní poukázal na znenie § 28a ods.5 transformačného zákona, podľa ktorého prevodom bytu zaniká nárok na vrátenie členského podielu, z čoho dovolateľ vyvodzuje, že prevodom bytu zaniká členstvo v družstve.

Poukázal na znenie čl. 10 ods.1 zmluvy o prevode bytu, podľa ktorého sa zmluvné strany dohodli na obnovení členstva jednoznačným spôsobom, a to zaplatením základného členského vkladu, ktorého nezaplatenie má za následok zánik členstva ex lege.

Dovolaateľ zastáva názor, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení skutkového stavu a navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu navrhol dovolanie zamietnuť a priznať žalobcovi trovy konania.

Poukázal na známu judikatúru súdov, ktorá považuje členský podiel za právo majetkovej povahy. Pojem členský podiel je v Obchodnom zákonníku použitý v súvislosti s jeho vypořiadaním pri zániku členstva / § 226 ods. 1 písm. d /. Podľa § 260 Obch. zák. sa ním rozumie podiel definovaný v § 61 ods. 1 Obch. zák., teda miera účasti člena na čistom obchodnom imaní družstva. Takto abstraktne vymedzený podiel nachádza svoje konkrétne vyjadrenie vo vyrovnacom podiele, na ktorý vzniká nárok členovi družstva pri zániku členstva za trvania družstva / § 233 ods. 1 /. Predstavuje teda určenie majetkovej účasti člena družstva v družstve a je právom majetkovej povahy. Členský podiel predstavuje podľa § 61 ods. 1 Obch. zák. majetkovú účasť člena na podnikaní družstva a hodnotovo je určený stavom obchodného imania družstva.

Nesúhlasí s výkladom § 17 ods. 7 zákona o vlastníctve bytov a nebytových priestorov žalovaným, že prevodom bytu do vlastníctva žalobca prestáva byť členom družstva, pretože sa do ceny bytu započítava aj základný členský vklad. Uzavretie dohody o prevode bytu do vlastníctva nespôsobuje zánik členstva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací / § 10a ods. 1 / preskúmal dovolanie žalovaného a zistil, že je prípustné podľa § 238 ods. 3 O. s. p. bolo podané v zákonnej lehote a spĺňa ostatné náležitosti podľa § 241 ods. 1 O. s. p. Dovolanie preskúmal v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že nie je dôvodné.

Z ust. § 242 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania a uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane jeho vecného vymedzenia. V danom prípade podľa obsahu dovolania, bol dovolacím dôvodom, ktorý bol v dovolaní uplatnený, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 153 ods. 1 O. s. p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Dovolací dôvod spočívajúci v neprávnom právnom posúdení veci odvolacím súdom, tak týmto dôvodom sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. Na rozdiel od skutkového zistenia, ktoré je výsledkom činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, o nesprávne právne posúdenie ide vtedy, ak súd zistený skutkový stav nesprávne zhodnotil po stránke právnej, teda chybné aplikoval právny predpis.

V preskúmvanej veci dospel dovolací súd k záveru, že posúdenie nároku žalobcu po právnej stránke odvolacím súdom nie je v rozpore s právnym predpisom.

Základná otázka, ktorú dovolací súd posudzoval je vymedzená v rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorý dovolanie na zodpovedanie ním uvedenej otázky zásadného právneho významu pripustil. Dovolací súd je viazaný znením dovolacej otázky a môže dovolanie preskúmať len v jej rozsahu.

Odvolací súd pripustil dovolanie s otázkou, **či prevodom vlastníctva družstevného bytu na člena družstva po účinnosti zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov zaniká jeho členstvo v družstve v zmysle stanov družstva.**

Zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov upravuje spôsob a podmienky nadobudnutia vlastníctva bytov a nebytových priestorov v bytovom dome, práva a povinnosti vlastníkov týchto bytových domov, práva a povinnosti vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ich vzájomné vzťahy a práva k pozemku.

Podľa názoru dovolacieho súdu uvedený zákon nerieši otázku členstva vlastníka bytu v družstve.

Vznik a zánik členského vzťahu k družstvu je upravený Obchodným zákonníkom a stanovami družstva.

Ustanovenie § 231 Obch. zák. vymedzuje spôsoby zániku členstva v družstve, ide o taxatívny výpočet, ktorý nemôže byť rozšírený ďalšími dôvodmi. Stanovy môžu obsahovať len podrobnejšiu úpravu členstva, jeho vznik a zánik, ako vyplýva z ust. § 227 ods. 5 Obch. zák. Môže ísť však len o konkretizáciu ustanovení zákona, vzhľadom na potreby a podmienky družstva.

Výpočet spôsobov zániku členstva v družstve je síce taxatívny v § 231 ods. 1, ale nezahŕňa všetky právne skutočnosti spôsobujúce zánik členstva / § 227 ods. 3, § 229, 232 ods. 1, 4 /.

Stanovy žalovaného spôsobu zániku členstva upravujú v čl. 23 / dohodou, vystúpením, smrťou člena, pokiaľ dedičstvo neprejde na dediča, vylúčením, likvidáciou družstva, prevodom členských práv podľa č. 21/. Podľa čl. 23 písm. f/ členstvo v družstve zaniká prevodom členských práv podľa čl. 21, podľa ktorého prevod práv a povinností spojených s členstvom v družstve na základe dohody nepodlieha súhlasu predstavenstva. Členské práva a povinnosti spojené s členstvom prechádzajú na nadobúdateľa vo vzťahu k družstvu predložením zmluvy o prevode členstva k družstvu alebo neskorším dňom, uvedeným v tejto zmluve. Tie isté účinky, ako predloženie zmluvy o prevode členstva nastávajú, ako náhle družstvo dostane písomné oznámenie doterajšieho člena o prevode členstva a písomný súhlas nadobúdateľa členstva. Odvolací súd k uvedenému článku stanov uviedol, že výslovne nerieši otázku členstva v súvislosti s prevodom družstevného bytu do osobného vlastníctva člena. S týmto názorom sa dovolací súd stotožnil a vyslovil, že prevodom bytu do osobného vlastníctva členstvo podľa stanov nezaniklo.

Podľa ust. § 17 ods. 7 zákona č. 183/1993 Z. z. / § 28a ods. 5 zákona 42/1992 Zb. / prevodom vlastníctva družstevného bytu zaniká nárok člena na vrátenie členského podielu.

Dovolací súd k citovanému zneniu vyslovuje, že pre vznik členstva v družstve je okrem prihlášky potrebné zaplatiť aj základný členský vklad, ktorého splatenie je podmienkou vzniku členstva. Členský podiel zase vyjadruje majetkovú účasť v družstve. Podľa odvolacieho súdu teda základný členský vklad a členský podiel, nie sú pojmy totožné / členský podiel vyjadruje účasť člena na majetku družstva, pričom základný členský vklad je jednou z podmienok vzniku členstva /, a po prevode bytu do osobného vlastníctva členstvo

v družstve nezaniká, má za to, že podmienky potrebné pre členstvo v družstve zostali zachované.

Podľa dovolacieho súdu na členský podiel vzniká nárok členovi družstva, teda osobe, ktorá už bola prijatá za člena družstva a zaplatila základný členský vklad, bez ktorého by členstvo v družstve nevzniklo. Členský podiel predstavuje majetkovú účasť člena družstva na majetku družstva. Pri prevode družstevného bytu do vlastníctva členovi družstva, však ex offio zaniká nárok na vyplatenie členského podielu, ako majetkového podielu, ktorý členovi počas jeho členstva vznikol až do prevodu bytu, neznamená to však, že prevodom bytu zaniká aj členstvo v družstve.

Dovolací súd vyslovil, že členstvo žalobcu v družstve po prevode bytu do osobného vlastníctva nezaniklo, ani zo zákona ani podľa stanov družstva.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu je vecne správny, preto dovolanie žalovaného podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zamietol.

O trovách dovolacieho konania rozhodol tak, že úspešnému žalobcovi trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože nevyčíslil ich výšku tak, ako to predpokladá ust. § 151 ods. 1, 2 O. s. p.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je opravný prostriedok prípustný.

V Bratislave 26. mája 2011

Mgr. Ľubomíra Kúdelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková